

Input m.b.t. SV Bodemdaling RGW 9 september 2020

Partij	Nr.	Vraag / Input	Antwoord / Reactie
CDA	1	Hoe kunnen we aan de klimaatdoelen voldoen als nog niet bekend is hoeveel de reductie in zal houden?	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
	2	Ik dacht dat we uitgingen van gemiddelde remming van 50%. In het gedeelte over het veenweidegebied wordt gesproken over 50%. Wat is de achtergrond hiervan?	<i>Het kan zijn dat we het woord gemiddeld af en toe vergeten zijn te gebruiken. Als het gaat over de bodemdaling zelf gaat het erom dat de bodemdaling met gemiddeld 50% afneemt (omdat die overal anders is); als het gaat om de broeikasgassen uitstoot hoort het woord gemiddeld er niet bij, omdat dit een totaal is.</i>
	3	Uit het voorstel blijkt dat veel van de te hanteren data en mogelijke uitkomsten nog onbekend is. Waarom dan toch al zulke ambitieuze doelen?	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
GroenLinks	4	<p>Goed om te zien dat de doelstelling voor bodemdaling (50% reductie in 2030) in het Statenvoorstel is opgenomen. De RVS is hier een goede plek voor. Dat de partners in het gebied meegenomen worden in het hele proces is erg belangrijk, goed om te zien dat dit zorgvuldig gebeurt. We hebben nog wel wat vragen over ‘functie volgt peil’, die zullen we hieronder toelichten. Ook zien we dat de focus sterk ligt op onderzoek en innovatie, hier zullen we ook in onze vragen op terug komen.</p> <p>Vraag (over gebiedsprocessen): Zijn de gebiedsprocessen dezelfde als de gebiedsprocessen van de stikstof of zijn dit andere gebiedsprocessen? Zo ja: is dit voor boeren nog wel werkbaar, niet teveel stapeling van processen?</p>	<p><i>Strikt genomen is de doelstelling voor afremmen bodemdaling / reductie CO₂eq-emissie uit de veenbodems vastgelegd in de Omgevingsvisie, daar staat het beleid in. In de Regionale VeenweidenStrategie zal aangegeven worden <u>hoe</u> dat beleid gerealiseerd wordt.</i></p> <p><i>Het is de bedoeling dat in de gebiedsprocessen die dicht de N2000-gebieden liggen de opgaven op het gebied van afremmen bodemdaling/reductie CO₂-emissie en de opgaven op het gebied van stikstof in samenhang worden opgepakt. Andere opgaven, zoals bijvoorbeeld op het gebied van natuur/biodiversiteit en waterkwaliteit, zullen ook als meekoppelkans meedoen. Voor alle gebiedsprocessen geldt dat zoveel mogelijk de opgaven die in het betreffende gebied spelen in samenhang worden opgepakt (een integrale aanpak).</i></p>
	5	Vraag (over motie 147): Hoe ziet de gedeputeerde ‘functie volgt peil’? Als het beleid dat bijdraagt aan de remming van bodemdaling of als einddoel om naartoe te werken?	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>

6	Vraag (over waterberging): Wat GroenLinks betreft is waterberging de komende jaren zeer relevant in het kader van de droogte. Wij vragen ons dan ook af of dit ook als een koppelkans wordt gezien.	<i>Ervoor zorgen dat er in de zomer voldoende water “bewaard” is voor droge perioden is zeker een koppelkans. Door verhoging van het (grond)waterpeil blijven de veenbodems bij droogte langer vochtig.</i>	
7	Vraag (over bodemdaling): Wij zouden graag zien dat het uiteindelijke doel het (nagenoeg) stoppen van bodemdaling is. Is dat nu het geval of is de doelstelling het remmen van bodemdaling? Of zien we dit terug in de RVS?	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>	
8	Vraag (onderzoek en innovatie): Het VIC is al een tijd bezig met onderzoek en innovatie. Hoe lang denkt de gedeputeerde dat er nog nodig is voor onderzoek voordat maatregelen grootschalig toegepast kunnen worden?	<i>Innovaties zijn nooit klaar. Ze zijn blijvend van belang om ervoor te zorgen dat er steeds betere technieken komen. De innovaties hebben monitoring en onderzoek als basis en moeten worden getoetst in de praktijk via pilots en metingen, waarna grootschalige uitrol kan plaats vinden. De rol van de overheid daarbij is om innovaties en praktijktoetsen te stimuleren en, na voldoende positieve resultaten, grootschalige uitrol te bevorderen. Wij werken daaraan o.a. via het ondersteunen van het VIC, via deelname aan de Regiodeal Bodemdaling Groene Hart en via gebiedsprocessen. Zie verder de projecten en activiteiten zoals beschreven in het voorliggende Uitvoeringsprogramma.</i>	
9	Vraag (visie bodemdaling): Komt de indeling die we in de visie bodemdaling hebben afgesproken, de indeling in drie gebieden, ook terug in de RVS? (“Deze uitwerking resulteert in het aanwijzen van drie typen gebieden met een gebiedsgedifferentieerde aanpak te weten: een categorie gebieden waarin de aanpak van bodemdaling ondergeschikt is aan andere opgaven of het huidige gebruik. Hier zal de bodemdaling niet sterker worden geremd dan nu het geval is; veengebieden waar ingezet wordt op het remmen van de bodemdaling door het huidig landbouwkundig gebruik met	<i>In principe staan wij nog steeds achter deze indeling en de RVS zal hier ook op in gaan. Maar niet in de vorm van een kaart voor het gehele veenweidengebied. Eerder als een denklijn voor toepassingsmogelijkheden binnen gebiedsprocessen. Gebieden met een sterke bodemdaling (>10mm/jaar) zullen daarbij uiteraard eerder in aanmerking komen voor intensieve maatregelen dan gebieden met een geringe bodemdaling (<5 mm/jaar). Maar ook draagvlak onder de agrarische ondernemers speelt een rol.</i>	

		<p>verbrede doelstellingen, zoals agrarisch natuurbeheer en technische maatregelen te faciliteren; knippuntgebieden waar de bodemdaling sterk wordt geremd. Dit kan door het stimuleren van nieuwe verdienmodellen en/of het realiseren van andere opgaven. Het gevolg is dat op de langere termijn met een tijdshorizon van 2030-2050 ander landgebruik noodzakelijk is. In de overgangperiode tot 2030 worden al mogelijkheden onderzocht en kansen geboden aan agrariërs voor het omschakelen naar een ander landgebruik.”) Voor GroenLinks is het uiteindelijke doel belangrijk: de 50% remming van de bodemdaling in 2030.</p>	
	10	<p>Vraag (over het proces): Wij kennen de gedeputeerde als iemand die doelen stelt en deze ook graag haalt. Worden er in de RVS ook tussentijdse doelen/deadlines beschreven, om zo stapsgewijs tot het einddoel te komen?</p>	<p><i>Het is in principe een goede zaak om tussentijdse doelen te stellen, maar het is minder eenvoudig dan het lijkt. Het formuleren van tussentijdse doelen hangt immers nauw samen met de programmering van de te nemen maatregelen. De meest urgente gebieden komen dan het eerst in beeld (de gebieden met een sterke bodemdaling). Maar ook draagvlak onder de agrarische ondernemers speelt mee en de aansluiting bij reeds lopende activiteiten. En uiteraard de beschikbare financiële middelen bij onszelf en bij onze partners (bijvoorbeeld de waterschappen).</i></p>
VVD	11	<p>De VVD staat positief tegenover het uitvoeringsprogramma. De VVD vindt vooral de focus op kennisontwikkeling en innovatie zeer positief. Er staat in het programma dat er een nieuwe provinciale subsidieregeling wordt gemaakt. Wat is de planning van het opstellen van deze regeling en wanneer en in hoeverre worden PS meegenomen bij het opstellen en het vaststellen ervan?</p>	<p><i>De nieuwe provinciale subsidieregeling zal zorgvuldig opgesteld worden zodat het een passend instrument is voor onze eigen gebiedsprocessen en afgestemd is met de voorwaarden die het Rijk stelt aan het toekennen van de Impulsgelden Veenweiden 2020-2021. Het is de bedoeling dat de nieuwe subsidieverordening ca. voorjaar 2021 ter vaststelling wordt voorgelegd aan PS.</i></p>
	12	<p>Er wordt als mogelijk knelpunt het draagvlak onder agrariërs genoemd. Dat baart de VVD zorgen, want onze agrariërs weten als geen ander hoe de bodem zich</p>	<p><i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i></p>

		ontwikkelt en wat de gevolgen daarvan zijn voor hun bedrijfsvoering en ons landschap. Hoe is de gedeputeerde van plan een zo groot mogelijk draagvlak onder agrariërs te krijgen en te houden?	
	13	In hoeverre zijn agrariërs meegenomen bij de opstelling van dit programma en wat zijn de genoemde bezwaren en overwegingen?	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
Partij voor de Dieren	14	Op 3 september komt de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) met een advies over bodemdaling in veenweidegebied het Groene Hart. Graag, ondanks dat dit rapport verschijnt na de deadline voor het aanleveren van de eerste termijn, de mogelijkheid dit bij bespreking te betrekken, gezien de hoge mate van relevantie. Rli stelt dat er gebrek aan bestuurlijke daadkracht wordt ervaren en dat fundamentele keuzes (nog) niet worden gemaakt (https://www.rli.nl/in-voorbereiding/bodemdaling-in-veenweidegebied-het-groene-hart). Nu zijn we gelukkig af van de verschrikkelijke doelstelling uit de bodemvisie om te komen tot een “maatschappelijk aanvaardbare bodemdaling” (waarom wordt dit op blz. 20 nog wel genoemd?) en is in het coalitieakkoord een duidelijkere keuze gemaakt. Fijn ook dat de aanpak geïntensiveerd wordt. Liever nog zien we dat de bodemdaling wordt gestopt.	<i>Er is nog te weinig tijd geweest het rapport goed te bestuderen en te komen tot een gedegen analyse. Vanuit onze IPO-contacten hebben we als gezamenlijke provincies de lijn uitgesproken dat we blij zijn dat het RLI over de bodemdalingsproblematiek in het landelijk gebied een advies heeft opgesteld dat gebaseerd is op een regionale gebiedsaanpak. Tezamen met de andere veenweideprovincies bestuderen we nu het advies en bekijken we hoe het meegenomen kan worden in de uitvoeringsprogramma's. Voor het stoppen van de bodemdaling zie het antwoord op vraag 7.</i>
	15	GS zegt: “‘Functie volgt peil’ hebben wij opgevat als dat het (beleid voor het) peilbeheer van de waterschappen bijdraagt aan het remmen van de bodemdaling.” Wij kunnen de interpretatie van GS van het principe functie volgt peil niet volgen. Het water, de waterstaatkundig behoefte, zou hierin leidend moeten	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>

		zijn voor de ruimtelijke ordening. Welke functie past bij het gebied. Zou je gebiedsprocessen niet juist moeten gebruiken om functie volgt peil uit te rollen?	
SGP	16	Het dossier Bodemdaling wordt er niet overzichtelijker op. Na de visie die twee jaar geleden door PS werd vastgesteld zijn twee nieuwe kaders blijkbaar belangrijker dan het PS-beleid: een akkoord tussen vijf fracties in dit huis en een landelijk akkoord tussen allerlei belangengroeperingen gaan boven de visie die in dit huis democratisch is vastgesteld. Een wonderlijke gang van zaken. Daarbovenop komt dan nog een RVS met bijbehorende gebiedsprocessen. Wij vragen ons af hoe de samenhang tussen al deze dingen geborgd gaan worden en hoe wij als Staten het complete overzicht over dit krachtenveld kunnen behouden. Graag een reactie.	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
	17	Centraal thema is CO2-reductie. We hebben daarover een aantal vragen: - Wat is het doel van het college? Hoeveel CO2-reductie dient er plaats te vinden?	<i>Wij streven naar 50% CO2eq-reductie van de emissie van broeikasgassen uit veenweiden, wat volgens de huidige inzichten overeenkomt met een reductie van gemiddeld 50% van de bodemdaling. Dit laatste doel is vastgelegd in de Ontwerp-Omgevingsvisie.</i>
	18	- Wat is het effect van de diverse maatregelen op de CO2 reductie? Kunt u dat onderbouwen?	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
	19	- Kan het college aangeven hoe de Staten in staat worden gesteld een doelmatigheidsafweging tussen de voorgestelde maatregelen te maken? Kortom, kunt u per maatregel aangeven wat het resultaat is, welk aandeel dat is in het behalen van de geformuleerde doelen en wat ons dat gaat kosten?	<i>We beantwoorden deze politieke vraag in de commissie RGW.</i>
	20	Daarnaast nog een aantal andere vragen:	<i>De Gebiedscommissie Utrecht-West is een formele door GS ingestelde Adviescommissie van de provincie Utrecht. De adviesaanvragen aan</i>

		- De gebiedscommissie Utrecht West is gevraagd verkenningen te doen naar kansen in polders. Hoe is deze vraag gesteld en is hier sprake van een opdracht? Loopt de provincie hier rechtmatigheidsrisico's door opdrachten voor verkenningen niet in de markt te zetten maar aan de gebiedscommissies te laten (hetgeen wij toejuichen)?	<i>hen worden altijd schriftelijk gesteld via de gedeputeerde. Hier is geen sprake van een opdracht vanwege de status van Adviescommissie. Er zijn geen rechtmatigheidsrisico's.</i>
	21	- Er werken in Nederland momenteel meerdere gebieden aan het remmen van bodemdaling (bijv. Friesland). Vindt er ook externe kennisuitwisseling plaats van de expertise?	<i>Die uitwisseling van kennis vindt plaats in IPO-verband (het 'Afstemmingsoverleg Veenweiden'), maar vooral ook op landelijke schaal in het Nationaal Kennisprogramma Broeikasgasuitstoot Veenweiden en het Nationaal Kennisplatform Bodemdaling.</i>
	22	- Hoe houdt de gedeputeerde ooit zicht op alle samenwerkingspartners in het gebied? Er zijn inmiddels zoveel partijen betrokken.	<p><i>Het voorliggende Uitvoeringsprogramma helpt om het overzicht te houden over het geheel. De samenwerking rondom bodemdaling is goed gestructureerd. De intensieve samenwerking draagt er zorg voor dat actuele ontwikkelingen snel en adequaat op waarde geschat kan worden.</i></p> <p><i>Op landelijk niveau:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>de gedeputeerde voorzitter is van de Regiegroep Veenweiden, waarin alle relevante landelijke partijen vertegenwoordigd zijn;</i> • <i>de gedeputeerde is lid van het Bestuurlijk Overleg Veenweiden, waarin waterschappen, provincies en Rijk deel van uitmaken;</i> • <i>in de Kopgroep Veenweiden zitten alle veenweideprovincies.</i> <p><i>Op provinciaal niveau:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>het opstellen van de Regionale Veenweide Strategie gaat in nauw (bestuurlijk) overleg met de waterschappen plaats vinden;</i> • <i>de gebiedscommissie Utrecht West wordt betrokken bij de opzet van de gebiedsprocessen.</i> <p><i>Bovenstaande bestuurlijke gremia hebben ook hun ambtelijke ondersteuning, waarin binnen en tussen de provincies wordt samen gewerkt (m.n. ook met de waterschappen). Het "team bodemdaling" is</i></p>

			<i>hierin actief betrokken, alsmede bij allerlei andere initiatieven. Hierdoor blijven wij goed op de hoogte.</i>
--	--	--	---